

V Bruseli 10. 6. 2016
COM(2016) 383 final

ANNEXES 1 to 6

PRÍLOHY

k

návrhu odporúčania Rady

týkajúceho sa európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie

PRÍLOHA I

Vymedzenie pojmov

V kontexte tohto odporúčania sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) *kvalifikácia*: formálny výsledok procesu hodnotenia a potvrdzovania získaný vo chvíli, keď príslušný orgán rozhodne, že jednotlivec dosiahol výsledky vzdelávania zodpovedajúce daným normám;
- b) *národný kvalifikačný systém*: všetky aspekty činnosti členského štátu súvisiace s uznávaním vzdelávacích a iných mechanizmov, ktoré spájajú vzdelávanie a odbornú prípravu s trhom práce a občianskou spoločnosťou. Patrí k nim aj vypracovanie a vykonávanie inštitucionálnych opatrení a procesov týkajúcich sa zabezpečovania kvality, hodnotenia a priznávania kvalifikácií. Národný kvalifikačný systém môže pozostávať z viacerých podsystemov a môže zahŕňať národný kvalifikačný rámec;
- c) *národný kvalifikačný rámec*: nástroj na klasifikáciu kvalifikácií podľa určitého súboru kritérií pre dosiahnuté špecifikované úrovne vzdelania, ktorého cieľom je integrovať a koordinovať národné kvalifikačné podsystemy a zlepšiť transparentnosť, prístup, rozvoj a kvalitu kvalifikácií vo vzťahu k trhu práce a občianskej spoločnosti;
- d) *medzinárodná kvalifikácia*: osvedčenie, diplom, dosiahnutý stupeň alebo titul udelený medzinárodným subjektom (alebo vnútroštátnym subjektom, ktorý bol na tento účel medzinárodným subjektom akreditovaný) a používaný vo viac ako jednej krajine, ktorý pozostáva z výsledkov vzdelávania založených na normách vypracovaných daným medzinárodným subjektom, medzinárodnou organizáciou alebo obchodnou spoločnosťou;
- e) *medzinárodná sektorová kvalifikácia*: medzinárodná kvalifikácia príslušná pre daný sektor hospodárskej činnosti a vypracovaná danou medzinárodnou sektorovou organizáciou alebo medzinárodnou obchodnou spoločnosťou;
- f) *výsledky vzdelávania*: vyjadrenie toho, čo vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná urobiť po ukončení vzdelávacieho procesu;
- g) *vedomosti*: výsledok osvojovania si informácií formou učenia. Vedomosti sú súborom faktov, zásad, *teoretických* a praktických skúseností, ktoré súvisia s danou oblasťou práce alebo daným odborom štúdia. V kontexte Európskeho kvalifikačného rámca sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické;
- h) *zručnosti*: schopnosť uplatniť vedomosti a využívať know-how na plnenie úloh a riešenie problémov. V kontexte Európskeho kvalifikačného rámca sa zručnosti opisujú ako kognitívne (vyžadujúce logické, intuitívne a kreatívne myslenie) alebo praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a používanie rôznych metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov);
- i) „*zodpovednosť/samostatnosť*“ je v kontexte EKR schopnosť vzdelávajúcej sa osoby uplatňovať svoje vedomosti a zručnosti samostatne a zodpovedne;
- j) *potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa*: proces, ktorým splnomocnený subjekt potvrdí, že daná osoba nadobudla výsledky vzdelávania posúdené podľa príslušnej normy, a ktorý pozostáva z týchto štyroch samostatných fáz: identifikácia konkrétnych skúseností danej osoby formou dialógu, dokumentácia, ktorou sa zviditeľnia skúsenosti danej osoby, formálne posúdenie týchto skúseností a certifikácia jeho výsledkov, ktorá môže viesť k čiastočnej alebo úplnej kvalifikácii;

- k) *formálne uznávanie výsledkov vzdelávania*: proces, ktorým príslušný orgán úradne uzná nadobudnuté výsledky vzdelávania na účely ďalšieho štúdia alebo zamestnania, a to buď i) priznaním kvalifikácií (osvedčením, diplomom alebo titulom), ii) potvrdením neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, iii) udelením rovnocennosti, kreditu alebo výnimky;
- l) *kredit*: dôkaz o tom, že splnomocnený subjekt na základe dohodnutej normy posúdil a potvrdil niektorú časť kvalifikácie tvorenú určitým súborom koherentných výsledkov vzdelávania; kredit udeľujú príslušné subjekty vtedy, keď daná osoba dosiahne predpísané výsledky vzdelávania potvrdené adekvátnymi hodnoteniami; kredit možno vyjadriť kvantitatívne (napríklad v podobe kreditov alebo kreditových bodov) ako dôkaz odhadovaného množstva práce, ktorú musí bežný jedinec vykonať, aby dosiahol príslušné výsledky vzdelávania;
- m) *kreditové systémy*: systémy uznávania kreditu, resp. kreditov. Tieto systémy môžu okrem iného zahŕňať rovnocennosť, výnimky, jednotky/moduly, ktoré možno zhromažďovať a prenášať, autonómiu poskytovateľov, ktorí môžu individualizovať vzdelávacie dráhy, ako aj potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa;
- n) *prenos kreditov*: proces, ktorý jednotlivcom s kreditom získaným v jednom systéme umožní jeho ohodnotenie a uznanie v inom.

PRÍLOHA II

Deskriptory definujúce úroveň Európskeho kvalifikačného rámca (EKR)

Všetkých 8 úrovní je definovaných skupinou deskriptorov výsledkov vzdelávania ¹ zodpovedajúcich kvalifikáciám na danej úrovni v ktoromkoľvek kvalifikačnom systéme.			
	Vedomosti	Zručnosti	Zodpovednosť/samostatnosť
	V kontexte EKR sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické.	V kontexte EKR sa zručnosti opisujú ako kognitívne (vyžadujúce logické, intuitívne a kreatívne myslenie) a praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a používanie rôznych metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov).	V kontexte EKR sa zodpovednosť/samostatnosť opisuje ako schopnosť vzdelávajúcej sa osoby uplatniť svoje vedomosti a zručnosti samostatne a zodpovedne.
Úroveň 1 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 1:	základné všeobecné vedomosti	základné zručnosti požadované na vykonávanie jednoduchých úloh	práca alebo štúdium pod priamym dohľadom v štruktúrovanom prostredí
Úroveň 2 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 2:	základné faktické vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	základné kognitívne a praktické zručnosti požadované na používanie príslušných informácií s cieľom vykonávať úlohy a riešiť rutinné problémy použitím jednoduchých pravidiel a nástrojov	práca alebo štúdium pod dohľadom s určitou mierou samostatnosti
Úroveň 3 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 3:	vedomosti o faktoch, zásadách, procesoch a všeobecných pojmoch v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	škála kognitívnych a praktických zručností požadovaná na splnenie úloh a riešenie problémov výberom a použitím základných metód, nástrojov, materiálov a informácií	schopnosť prijať zodpovednosť za vykonávanie pracovných alebo študijných úloh schopnosť prispôsobiť svoje správanie okolnostiam riešených problémov
Úroveň 4 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 4:	faktické a teoretické vedomosti v širších súvislostiach v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	škála kognitívnych a praktických zručností požadovaná na riešenie špecifických problémov v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	schopnosť riadiť sa usmerneniami platnými v pracovnom alebo študijnom prostredí, ktoré je zvyčajne predvídateľné, no môže sa meniť schopnosť kontrolovať rutinnú prácu iných a nieť istú zodpovednosť za hodnotenie a zlepšovanie pracovných a študijných činností

¹ Výsledky vzdelávania sú vyjadrením toho, čo vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná urobiť po ukončení vzdelávacieho procesu. Vo všeobecnosti sú klasifikované ako „vedomosti, zručnosti a kompetencie“. V kontexte EKR sa posledný prvok obmedzuje na „zodpovednosť/samostatnosť“, keďže uvádzané deskriptory odrážajú vyjadrenia spoločne dohodnuté medzi členskými štátmi na účely uplatňovania tohto odporúčania, ktoré nezodpovedajú celkom vymedzeniu pojmov.

Úroveň 5* Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 5:	rozsiahle, špecializované, faktické a teoretické vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia a uvedomovanie si ohraničenia týchto vedomostí	škála všestranných kognitívnych a praktických zručností požadovaná na rozvíjanie kreatívnych riešení abstraktných problémov	schopnosť riadiť a dohliadať na vykonávanie činností v pracovnom alebo študijnom prostredí, ktorého zmenu nie je možné predvídať schopnosť hodnotiť a rozvíjať svoju vlastnú výkonnosť a výkonnosť iných
Úroveň 6** Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 6:	široké vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia vrátane kritického chápania teórií a zásad	široké zručnosti dokazujúce ich ovládanie a zmysel pre inováciu požadované na riešenie komplexných a nepredvídateľných problémov v špecializovanej pracovnej oblasti alebo študijnej oblasti	schopnosť riadiť komplexné technické alebo odborné činnosti alebo projekty, niest' zodpovednosť za rozhodovanie v nepredvídateľnom pracovnom alebo študijnom prostredí prijať zodpovednosť za riadenie profesijného rozvoja jednotlivcov a skupín
Úroveň 7*** Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 7:	úzko špecializované vedomosti, z ktorých niektoré sú poprednými poznatkami v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia, ako základ originálneho myslenia a/alebo výskumnej činnosti schopnosť kriticky posudzovať otázky týkajúce sa vedomostí v danej oblasti, ako aj na hranici medzi jednotlivými oblasťami	špecializované zručnosti na riešenie problémov v oblasti výskumu a/alebo inovácií s cieľom prinášať nové vedomosti a postupy a integrovať vedomosti z rôznych oblastí	schopnosť riadiť a pretvárať pracovné alebo študijné prostredie, ktoré je komplexné, nepredvídateľné a vyžaduje si nové strategické prístupy prijať zodpovednosť za prispievanie k odborným poznatkom a postupom a/alebo za hodnotenie strategickej výkonnosti tímov
Úroveň 8**** Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 8:	vedomosti na najvyššej úrovni v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia, ako aj na hranici medzi jednotlivými oblasťami/odbormi	najširšie a maximálne špecializované zručnosti a techniky vrátane schopnosti syntézy a hodnotenia, požadované na riešenie zásadných problémov výskumu a/alebo inovácií a na rozšírenie a nové definovanie existujúcich vedomostí alebo odborných postupov	schopnosť prejavovať dostatočnú autoritu, inováciu, samostatnosť, vedeckú a odbornú integritu a trvalý záväzok rozvíjať nové myšlienky alebo postupy, ktoré sú v popredí daného pracovného alebo študijného prostredia, vrátane výskumu.

Súlad s kvalifikačným rámcom v Európskom priestore univerzitného vzdelávania

Kvalifikačný rámec v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania poskytuje deskriptory troch cyklov, na ktorých sa dohodli ministri zodpovední za vysokoškolské vzdelávanie na svojom zasadnutí v Bergene v máji 2005 v rámci bolonského procesu. Každý deskriptor cyklu je všeobecným vyjadrením charakteristických očakávaní výsledkov a schopností viazucich sa na kvalifikácie, ktoré predstavujú koniec príslušného cyklu.

- * Ide o deskriptor krátkého cyklu vytvorený na základe spoločnej iniciatívy pre kvalitu ako súčasť bolonského procesu (v rámci prvého cyklu alebo v spojení s ním), ktorý zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 5 EKR.
- ** Deskriptor prvého cyklu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 6 EKR.
- *** Deskriptor druhého cyklu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 7 EKR.
- **** Deskriptor tretieho cyklu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 8 EKR.

PRÍLOHA III

Kritériá a postupy referencovania národných kvalifikačných rámcov a systémov s európskym kvalifikačným rámcom

1. Povinnosti a/alebo zákonná právomoc všetkých príslušných vnútroštátnych subjektov zapojených do referencovania musia byť jasne stanovené a uverejnené príslušnými orgánmi.
2. Existuje jasná a preukázateľná súvislosť medzi kvalifikačnými úrovňami v národnom kvalifikačnom rámci alebo systéme a deskriptormi úrovni v EKR.
3. Národný kvalifikačný rámec alebo systém a jeho kvalifikácie vychádzajú zo zásady a cieľa výsledkov vzdelávania a súvisia s opatreniami na potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, ako aj s kreditovými systémami kreditov, ak existujú.
4. Postupy zaradovania kvalifikácií do národného kvalifikačného rámca alebo opisu ich umiestnenia v národnom kvalifikačnom systéme musia byť transparentné.
5. Národný systém, resp. systémy zabezpečenia kvality vzdelávania a odbornej prípravy sa musia vzťahovať na národný kvalifikačný rámec alebo systém a byť v súlade so zásadami zabezpečovania kvality špecifikovanými v prílohe IV k tomuto odporúčaniu.
6. Súčasťou referencovania musí byť výslovný súhlas príslušných orgánov zabezpečovania kvality s tým, že referencovacia správa spĺňa príslušné vnútroštátne ustanovenia a postupy zabezpečovania kvality.
7. Do referencovania musia byť zapojení aj medzinárodní odborníci a v referencovacích správach uvedené písomné vyjadrenia najmenej dvoch medzinárodných expertov z dvoch rôznych krajín k procesu referencovania.
8. Príslušný vnútroštátny subjekt alebo subjekty musia referencovanie národného kvalifikačného rámca alebo systému s EKR certifikovať. Príslušné vnútroštátne subjekty musia uverejniť podrobnú správu s vysvetlením referencovania a dôkazmi na jeho podporu, v ktorej opíšu každé jedno kritérium zvlášť. Tú istú správu je možné použiť na účely samocertifikácie vo vzťahu ku kvalifikačnému rámcu Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania v súlade s kritériami samocertifikácie, ktoré sú v ňom uvedené.
9. Najlepšie do 3 mesiacov od schválenia referencovacej správy alebo jej aktualizácie členské štáty a ostatné zúčastnené krajiny referencovaciú správu uverejnia na príslušných európskych webových portáloch a poskytnú relevantné informácie na účely porovnania.
10. Okrem referencovania je potrebné zabezpečiť, aby všetky nové dodatky k osvedčeniam, diplomom alebo kvalifikáciám vydané príslušnými orgánmi obsahovali prostredníctvom národných kvalifikačných rámcov alebo systémov jasný odkaz na zodpovedajúcu úroveň EKR.

PRÍLOHA IV

Zásady zabezpečovania kvality týkajúce sa kvalifikácií referencovaných s európskym kvalifikačným rámcom²

Kvalita odborného vzdelávania a prípravy, vysokoškolského a neformálneho vzdelávania, ako aj informálneho učenia sa v súkromnom sektore, príp. medzinárodných kvalifikácií referencovaných s EKR by mala byť zaručená tak, aby sa zvýšila dôveryhodnosť ich kvality a úrovne. Zásady zabezpečovania kvality na európskej úrovni všeobecného vzdelávania sú predmetom rokovaní v rámci ET 2020.

Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne opatrenia na zabezpečenie kvality, ktoré platia pre národné kvalifikácie, **zabezpečenie kvality kvalifikácií referencovaných s EKR:**

1. sa týka návrhu kvalifikácií, ako aj uplatňovania prístupu zameraného na výsledky vzdelávania;
2. sa týka procesu certifikácie, zaručením platného a spoľahlivého posudzovania na základe dohodnutých a transparentných noriem založených na výsledkoch vzdelávania;
3. pozostáva z mechanizmov spätnej väzby a postupov sústavného zdokonaľovania;
4. zapája všetky relevantné zainteresované strany do každej z fáz procesu;
5. pozostáva z konzistentných hodnotiacich metód spájajúcich samohodnotenie a externé preskúmanie;
6. je neoddeliteľnou súčasťou vnútorného riadenia vrátane subdodávateľských činností, subjektov vydávajúcich kvalifikácie referencované s EKR;
7. je založené na jasných a merateľných cieľoch, normách a usmerneniach;
8. je podporované dostatočnými zdrojmi;
9. zahŕňa systematické a pravidelné hodnotenie externými monitorovacími orgánmi, minimálne na základe zásad pre vnútorné systémy zabezpečovania kvality týkajúce sa kvalifikácií uvedených v tejto prílohe;
10. zahŕňa uverejňovanie výsledkov hodnotenia vrátane ich prístupnosti v elektronickej podobe tak na vnútroštátnej, ako aj európskej úrovni.

Externé monitorovacie subjekty alebo agentúry uvedené v zásade 9 by mali byť podliehať pravidelnému externému preskúmaniu zo strany príslušných orgánov; výsledky takéhoto externého skúmania, mimo rámca vysokoškolského vzdelávania, by mali byť verejne a elektronicky dostupné v európskom registri.

²

Tieto spoločné zásady plne zodpovedajú Európskym normám a usmerneniam (ESG) pre zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, ako aj Európskemu referenčnému rámcu zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET).

PRÍLOHA V

Zásady kreditových systémov súvisiacich s európskym kvalifikačným rámcom

EKR a národné kvalifikačné rámce, ak sú doplnené o kreditové systémy, dokážu lepšie podporovať jednotlivcov pri prechode i) medzi jednotlivými úrovňami vzdelávania a odbornej prípravy, ii) v rámci sektorov vzdelávania a odbornej prípravy a medzi nimi, iii) medzi vzdelávaním, odbornou prípravou a trhom práce, ako aj iv) v rámci krajiny i medzi krajinami. Rozličné kreditové systémy úzko prepojené s kvalifikačnými systémami a rámcami by mali spoločne slúžiť na účely podpory prechodu a ľahšieho napredovania vo vzdelávaní.

Preto by kreditové systémy súvisiace s kvalifikáciami referencovanými s EKR mali byť v súlade s týmito zásadami:

1. kreditové systémy by mali byť zavádzané s úmyslom umožniť flexibilitu vzdelávacích dráh v prospech jednotlivých vzdelávajúcich sa osôb;
2. pri návrhu a vývoji kvalifikácií by sa mal systematicky používať prístup založený na výsledkoch vzdelávania a príslušné opatrenia na udeľovanie kreditov tak, aby sa uľahčila prenosnosť (čiastočných) kvalifikácií a napredovanie vo vzdelávaní;
3. kreditové systémy by mali uľahčovať prenosnosť výsledkov vzdelávania a napredovanie vzdelávajúcich sa osôb v rámci inštitucionálnych i národných hraníc;
4. kreditové systémy sa musia opierať o jasný a transparentný systém zabezpečovania kvality;
5. kredit, ktorý daná osoba získa, by mal byť zdokumentovaný uvedením nadobudnutých výsledkov vzdelávania, ich úrovne, názvu príslušnej inštitúcie, ktorá kredit udelila, prípadne aj príslušnej hodnoty kreditu;
6. systémy prenosu a zhromažďovania kreditov by mali viesť k súčinnosti opatrení súvisiacich s potvrdzovaním neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a spolu uľahčovať a podporovať prechod a napredovanie;
7. kreditové systémy by sa mali rozvíjať a zlepšovať v rámci spolupráce zainteresovaných strán na vnútroštátnej a európskej úrovni.

PRÍLOHA VI

Indikatívne prvky spoločného formátu elektronického uverejňovania informácií o kvalifikáciách

ÚDAJE			Povinné/Nepovinné
Názov kvalifikácie			povinné
Predmet*			povinné
Krajina/región (kód)			povinné
Úroveň EKR			povinné
Opis kvalifikácie	bud'	vedomosti	povinné
		zručnosti	povinné
		zodpovednosť/samostatnosť	povinné
	alebo	otvorené textové pole s opisom toho, čo sa očakáva, že vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná urobiť	povinné
Vydávajúci subjekt**			povinné
Kreditové body/predpokladané množstvo práce potrebnej na dosiahnutie výsledkov vzdelávania			<i>nepovinné</i>
Interné postupy zabezpečovania kvality			<i>nepovinné</i>
Externý monitorovací subjekt			<i>nepovinné</i>
Ďalšie informácie o kvalifikácii			<i>nepovinné</i>
Zdroj informácií			<i>nepovinné</i>
Odkaz na príslušný kvalifikačný dodatok			<i>nepovinné</i>
URL adresa kvalifikácie			<i>nepovinné</i>
Jazyk informácií (kód)			<i>nepovinné</i>
Požiadavky na zápis			<i>nepovinné</i>
Dátum skončenia platnosti (ak je to relevantné)			<i>nepovinné</i>
Spôsoby nadobudnutia kvalifikácie			<i>nepovinné</i>
Súvislosť s povolaniami			<i>nepovinné</i>

* ISCED FoET2013

** Minimálne požadované informácie o vydávajúcom subjekte by mali uľahčiť vyhľadávanie informácií o ňom. Myslí sa tým názov vydávajúceho subjektu, prípadne názov skupiny vydávajúcich subjektov doplnený o URL adresu alebo kontaktné údaje.